

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијси савјет

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Državne regulatorne komisije za električnu energiju na Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad neovisnog operatera sustava i pomoćne usluge

Sarajevo
siječanj, 2017. godine

Broj: 01-26-7-029 -4-I/16
Sarajevo, 24.01.2017. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a na temelju Zahtjeva Državne regulatorne komisije za električnu energiju, M Jovanovića 4, 75 000 Tuzla, zaprimljen pod brojem: 01-26-7-029-1-I/16 od 17.11.2016. godine Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovina, na 138. (stotintridesetosmoj) sjednici održanoj dana 24.01.2017.godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Nacrta Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad neovisnog operatera sustava i pomoćne usluge je usuglašen sa odredbama Zakona o konkurenciji.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 17.11.2016. godine pod brojem: 01-26-7-029-1-I/16 zaprimilo Zahtjev Državne regulatorne komisije za električnu energiju, M Jovanovića 4, 75 000 Tuzla, (u daljnjem tekstu: Podnositelj Zahtjeva ili DERK) kojim se traži mišljenje o suglasnosti Nacrta Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad neovisnog operatera sustava i pomoćne usluge (u daljnjem tekstu: Nacrt Odluke) sa Zakonom o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon).

Metodologijom za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije, rad neovisnog operatera sustava i pomoćne usluge ("Službeni glasnik BiH", br. 93/11 i 64/14) (u daljnjem tekstu: Metodologija) se utvrđuje metodologija za izradu tarifa za usluge prijenosa električne energije i metodologija za izradu tarifa sustavskih usluga Neovisnog operatera sustava i tarifa za pomoćne usluge.

Prema izmjenama i dopunama Metodologije koje su usvojene 16. jula 2014. godine DERK je, a prema navodima iz Zahtjeva, odgovarajući na potrebe izazova i daljnjeg razvoja tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini, započeo je proces nadgradnje podzakonskog okvira za funkcioniranje balansnog tržišta kao jednog od konstitutivnih segmenata tržišta u cjelini.

Konkurencijsko vijeće je dana 10.06.2014. godine pod brojem: 01-26-7-08-1-I/14 donijelo Mišljenje kojim se Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Metodologije za izradu tarifa za usluge prijenosa

električne energije, rad neovisnog operatera sustava i pomoćne usluge smatra usuglašenim sa Zakonom.

U cilju daljnjeg razvoja odnosa u sektoru DERK je, na sjednici koja je održana dana 16. studenog 2016. godine, utvrdio Nacrt Odluke koja je predmet Zahtjeva te o navedenom obavijestio Konkurencijsko vijeće kao i informirao da će o istom biti obavljena javna rasprava prije konačnog usvajanja.

Konkurencijsko vijeće je stoga dana 15.12.2016. godine aktom broj: 01-26-7-029-2-I/16 zatražilo od Podnositelja zahtjeva eventualne pisane/usmene komentare sa održane javne rasprave, a koji bi se mogli ticati pitanja suglasnosti predmetnog Nacrta sa Zakonom.

Traženi podnesak je zaprimljen dana 22.12. 2016. godine pod brojem: 01-26-7-029-3-I/16 kojim je Podnositelj zahtjeva obavijestio Konkurencijsko vijeće da tijekom opće javne rasprave nije dostavljen niti jedan kako pismeni tako ni usmeni komentar, a koji se tiče Nacrta Odluke sa Zakonom.

Uvidom u predmetni Zahtjev Konkurencijsko vijeće smatra da je, kako se navodi u Obrazloženju Nacrta Odluke, odredbama Poglavlja IV *Tarifa za rad neovisnog operatera sustava i tarife za pomoćne usluge* ustanovljen napredniji regulatorni okvir koji omogućava cjeloviti i funkcionalni mehanizam balansnog tržišta, u kojem centralno mjesto imaju rješenja za nabavu kapaciteta sekundarne i tercijarne rezerve, kao i energije sekundarne i tercijarne regulacije.

Tijekom praktične primjene novog mehanizma obezbjeđenja pomoćnih usluga i balansiranja elektroenergetskog sistema, prema navodima DERK-a, pokazalo se da elektroenergetski subjekti koji imaju obvezu da pružaju usluge tercijarne regulacije, u određenim slučajevima ne nominiraju svoje rezervne kapacitete u dnevni raspored, čime sustav ostaje bez potrebne rezerve u pojedinim vremenskim periodima. Ovim izmjenama i dopunama Metodologije se predlaže uvođenje penaliziranja za one pružaoce pomoćnih usluga koji nisu u stanju da obezbijede odgovarajuću rezervu kapaciteta ili ne nominiraju kapacitete u dnevni raspored, bilo da su tu obvezu dobili po osnovu najpovoljnije ponude u tržišnom nadmetanju ili na regulirani način u slučaju da se tržišnim mehanizmima ne obezbijedi dovoljan opseg tercijarne rezerve.

Kako se navodi u Zahtjevu izmjenama i dopunama Metodologije predložen je način penaliziranja dok se istovremeno ovim dokumentnom pojednostavljuje i skraćuje procedura u slučaju nemogućnosti cjelovite nabave pomoćnih usluga putem javnih ponuda.

Na poticaj i prijedlog Neovisnog operatera sistema u BiH, prema Obrazloženju koje je sastavni dio zaprimljenog Nacrta Odluke, predloženi Nacrt Odluke koristi rezultate analize dosadašnje primjene uspostavljenog regulatornog okvira u istom segmentu tržišta te u istom dijelu Metodologije otklanja određene nedostatke uočene u praksi, prilagođava postojeća i nudi nova rješenja sukladno potrebama veće operativnosti, učinkovitosti i sigurnosti pružanja pomoćnih usluga u elektroenergetskom sustavu BiH, kao i rada Kontrolnog bloka SHB (Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina) koji predstavlja dio Europske mreže operatora prijenosnog sustava za električnu energiju u njene Regionalne grupe Kontinentalne Europe.

Istovremeno Nacrt pruža temelj za upotpunjavanje brojnih procedura i postupaka koje je neophodno definirati u oblasti pružanja pomoćnih usluga i balansiranja elektroenergetskog sustava u BiH, a koje, u okvirima svoje nadležnosti, definira i razvija Neovisni operator sustava u BiH.

Imajući u vidu da će DERK predmetnim Nacrtom Odluke unaprijediti učinkovitost balansnog tržišta koje se mora zasnivati na transparentnim odnosima između svih sudionika na tržištu električne

energije, a što je preduvjet za daljnji razvoj tržišta električne energije i kvalitetnu opskrbu kupaca u Bosni i Hercegovini, Konkurencijsko vijeće je, ne ulazeći u stručna znanja iz oblasti električne energije kao ni mjerodavnost ni točnost prikupljenih podataka, razmotrilo predmetni Nacrt Odluke te ocijenilo da isti ne sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine, te je odlučilo kao u izreci.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić